

Beter af in Luxemburg

Als er een reisbureau voor vossen zou bestaan, dan gingen deze massaal naar Luxemburg. In Nederland staat de vos helaas nog steeds op de landelijke vrijstellingslijst. Dit houdt in dat ze het hele jaar mogen worden gedood.

Stéphanie Palsma van Voorthuizen

De voorwaarde is, dat er in het huidige of het komende jaar in ieder geval aan één perceel schade is, of zelfs maar dreigt aan landbouw en/of fauna.

In Soest vonden bureu laatste een hert zonder hoofd. Ondanks dat het in een losloopgebied voor honden was, stond de WildBeheerEenheid (WBE) meteen te popelen om de schuldigverklarde vos te bejagen.

Foto's: Rein Hofman

Naast de bejaging van vossen met het geweer is het in Nederland ook toegestaan om vossen met een kastval of vangkooi te vangen. De minimale 40 ha-regeling zoals het geval is bij gewesshot, geldt dan niet. Vangkooien of kastvallen mogen ook binnen de bebouwde kom gebruikt worden.

De jagerslobby heeft de wetgever ervan kunnen overtuigen dat de vos zich door onnatuurlijke dichtheden in ons landschap heeft ontwikkeld tot een onnatuurlijk roofdier, dat kwetsbare diersoorten extra schade toebrengt. Natuurlijk wordt ook het uitgekauwde argument van gevaar voor kippen- en eendenhouderijen gebruikt (vrije uitloop, Freiland), 'zelfs als ze acceptabel uitgerasterd zijn'. Tenslotte voert de jagerslobby aan dat vossen getalsmatig niet in staat zijn om de ganzen

populatie in Nederland te reduceren of op peil te houden, ook niet als ze niet bejaagd zouden worden, dus kan je ze net zo goed afschieten. Logica van de koude grond natuurlijk, maar het werkt wel in de Tweede Kamer.

Al zes jaar op een rij succes voor de vos in Luxemburg

Sinds 2015 heeft Luxemburg de vos uitgesloten van hun lijst met bejaagbare soorten. Deze lijst wordt jaarlijks vernieuwd, dus repeterend succes. De Luxemburgse jachtvereniging voorspelde natuurlijk een sterk toenemende vossenpopulatie en een toename van de overdracht van wildziekten. Geen van hun voorspellingen is echter uitgekomen. Sinds het jachtverbod van kracht is, is de besmetting met de zogenaamde vossenlintworm (*Echinococcus multilocularis*) zelfs afgenomen. De jagersvereniging noemt het argument van de verspreiding van de vossenlintworm inmiddels niet meer.

Wat jagen doet met vossenpopulaties

In de drie jaar na het verbod in Luxemburg schoot de aanliggende Duitse provincie Saarland, die even groot is als Luxemburg, ongeveer 12.000 rode vossen. De jacht had echter geen significante gevolgen voor het totale aantal vossen in de regio. Zowel in Luxemburg als in Saarland zijn de populatiegroottes ongeveer hetzelfde gebleven als in de vier jaar vóór het verbod. Dit bevestigt de bevindingen van verschillende wetenschappelijke studies, die aantonen dat intensieve jacht de populatie vossen op middellange termijn niet vermindert. Vossen reageren toch echt met grotere aantallen nakomelingen op intensieve jacht. Leeggeschoten vosgebieden worden al snel weer bezet door immigranten uit aangrenzende gebieden.

Het departement voor natuur- en bosbeheer van Luxemburg heeft geen problemen kunnen vaststellen die voortvloeien uit het jachtverbod op vossen.

Geen argumenten meer voor de vossenjacht

De situatie in Luxemburg bewijst dat er geen goede argumenten zijn voor de vossenjacht. De Duitse "Aktionsbündnis Fuchs" publiceerde een paar jaar geleden een korte samenvatting, waarin de vaak gebruikte argumenten voor de vossenjacht

nader worden bekeken. Hun uitleg sluit aan bij wat de situatie in Luxemburg laat zien. Dit werd ook bevestigd door de administratieve rechtbank van Luxemburg, die het verzoek van de jachtvereniging van het land om het jachtverbod stop te zetten, de afgelopen 5 jaren afwees. De wetenschappelijke gegevens en de huidige resultaten van het jachtverbod op vossen spreken duidelijk voor de voortzetting hiervan.

De situatie in Luxemburg en de provincie Saarland bewijst dat de jacht het gedrag van dieren verandert, meestal in negatieve zin.

Met name roofdieren hebben een belangrijke invloed op een ecosysteem. Wolven en vossen worden vaak de doktoren van het bos genoemd, omdat ze bij voorkeur jagen op zieke en oude dieren. Dit verhoogt de algehele gezondheid van bijvoorbeeld hertenpopulaties. Bij afwezigheid van natuurlijke vijanden worden jagers geacht in deze rol te treden. In werkelijkheid is het echter vaak het hert met het grootste gewei waarop wordt gejaagd, niet de zieke of oude dieren.

Vossen reageren met meer jongen op intensieve jacht.